

Város Polgármestere

2051 Biatorbágy, Baross Gábor utca 2/a. • Telefon: 06 23 310-174/218 mellék
Fax: 06 23 310-135 • E-mail: polgarmester@biatorbagy.hu • www.biatorbagy.hu

Előterjesztés

a Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció elfogadásáról

A Képviselő-testület 26/2016. (III.25.) határozatával megbízta a Biatorbágyi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatot a koncepció elkészítésére.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) 92. § (3) bekezdésének rendelkezései alapján a legalább kétezer lakosú települési önkormányzat a településen élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében szolgáltatástervezési koncepciót készít. A szolgáltatástervezési koncepció tartalmát a helyi önkormányzat két évente felülvizsgálja és aktualizálja a Szt. 92.§.(3) bekezdése alapján.

A koncepció tartalmazza különösen:

- a) a lakosságszám alakulását, a korösszetételt, a szolgáltatások iránti igényeket,
- b) az ellátási kötelezettség teljesítésének helyzetét, az ütemtervet a szolgáltatások biztosításáról,
- c) a szolgáltatások működtetési, finanszírozási, fejlesztési feladatait, az esetleges együttműködés kereteit,
- d) az egyes ellátotti csoportok (idősek, fogyatékos személyek, hajléktalan személyek, pszichiátriai betegek, szenvedélybetegek) sajátosságaihoz kapcsolódóan a speciális ellátási formák, szolgáltatások biztosításának szükségességét.

Tóth Attila intézményvezető úr 2016. november 16. napján eljuttatta az intézménye által kidolgozott Szociális Szolgáltatástervezési Koncepciót, ami az előterjesztés részét képezi.

Az Intézmény a koncepció megvalósulására 2017. február végéig két éves ütemezésű cselekvési terv kialakítását javasolja felelősök és anyagi forrás megjelölésével.

Kérem a tisztelt bizottságot, képviselő-testületet, foglaljon állást a kérdésben.

Biatorbágy, 2016. november 18.

Tisztelettel:

Tarjáni István s.k.
polgármester

Határozati javaslat

**Biatorbágy Város Képviselő-testülete
.../2016. (XII.1.) határozata**

a Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió elfogadásáról

Biatorbágy Város Képviselő-testülete megtárgyalta és elfogadja a Biatorbágyi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat által készített Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiót.

Az elfogadott Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió jelen határozat mellékletét képezi.

Határidő: azonnal

Felelős: Polgármester

Végrehajtásért felelős: Szervezési Osztály

Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió

Biatorbágy

2016.

Készítette: Biatorbágyi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat

Tartalomjegyzék

A.)	A Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió célja	3
B.)	Biatorbágyi helyzetkép.....	3
1)	Demográfiai adatok	4
2)	Egészségügyi ellátásra szorulókat adatai.....	9
3)	Önkormányzat által nyújtott pénzügyi, természetbeni ellátások	12
4)	Álláskeresőket adatai	14
C.)	Meglévő szociális szolgáltatások, jellemzőik	15
1)	Kötelezően ellátandó feladatok.....	16
2)	Önként vállalt és egyéb formában nyújtott ellátások, szolgáltatások	17
D.)	Fejlesztések, javaslatok	18

A.) A Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió célja

1. Képet adjon a szociális és gyermekjóléti ellátásról, annak alanyairól, helyzetükről.
2. Készüljön egy dokumentum, amely átfogó képet nyújt a település szociális és gyermekjóléti ellátási kötelezettségének helyzetéről, a szociális szükségletekről és a fejlesztések irányairól.
3. Segítse elő azt, hogy a településen a szociális és gyermekjóléti szolgáltatásoknak egy olyan rendszere jöjjön létre, amely minőségi, differenciált, ugyanakkor összehangoltan működik, és amelynek középpontjában – a társadalmi kohéziót szem előtt tartva – az egyén áll.

A Konceptió elkészítésénél széleskörű adatgyűjtést folytattunk. A városban működő, ill. szolgáltatást, ellátást nyújtó oktatási, egészségügyi, szociális, gyermekjóléti és igazgatási feladatokat végző szervezetektől kértünk adatokat. Akik megküldték, azokat feldolgoztuk, elemeztük és a Konceptió vonatkozásában lényeges információkat, tendenciákat – leginkább amelyek közvetlenül kapcsolódnak a szociális ellátórendszerhez - a dokumentumban közöljük.

A szociális helyzetképet egyrészt a kapott adatok alapján, másrészt a jelenleg meglévő ellátások számbavételével – a szociális jogszabályi előírások figyelembe vételével - írtuk le. Röviden kitértünk a szolgáltatók közti együttműködésre is. Ezt követően az adatokból fakadó fejlesztéseket és javaslatokat írtuk le.

A konceptió elkészítése során figyelembe vettük az eddig e témát érintő, elkészült szakmai anyagokat, konceptiókat, így pl. a szociális térképet, esélyegyenlőségi programot, településfejlesztési konceptiót.

B.) Biatorbágyi helyzetkép

Biatorbágy Pest megye nyugati részén, a Zsámbéki-medencében helyezkedik el. Északról Páty és Budakeszi, keletről Budaörs és Törökbálint, délkeletről Sóskút, délről a Fejér megyei Etyek, nyugatról Herceghalom települései határolják.

Területe: 4379 ha, lakóterülete: 496 ha. Állandó lakosságának száma – bár lassuló tendenciával – emelkedik. Az Ausztriát és Észak-Dunántúlt Budapesttel összekötő autópálya és vasútvonal mentén az új évezred első éveiben jelentős lakóterületi fejlesztés is kezdődött. A települést a régi szőlőhegyeken kialakult kiskertes öv kíséri, amely az ottani tulajdonosok szándéka szerint üdülőjellegűt vesz fel.

A lakóterületen működik a kis- és közepes vállalkozások nagy része, köztük több csomagolóanyagot gyártó üzem, szállítmányozó, kiskereskedelmi és vendéglátó-ipari, számítástechnikai és egyéb szolgáltatásokat nyújtó cégek. A kedvező közlekedési viszonyok következtében kialakult egy kereskedelmi- szállítási-ipari övezet a település északi peremén.

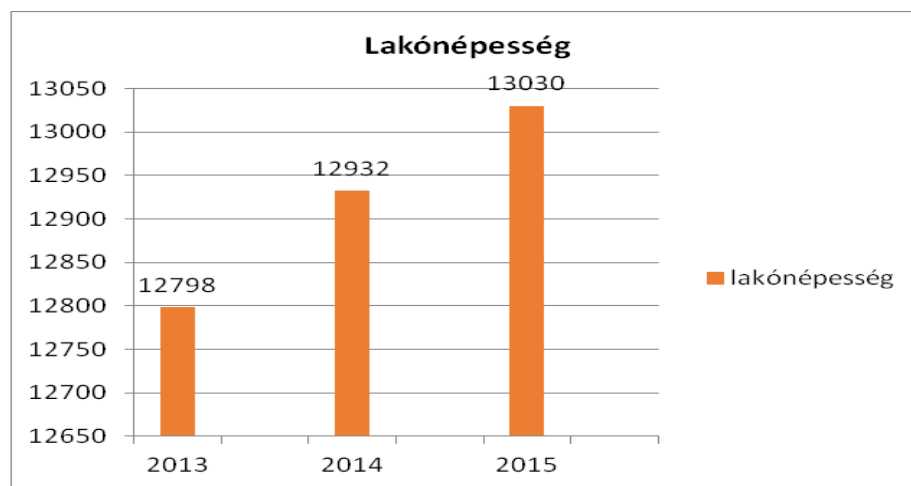
A település 2007. július 1-jétől városi rangra emelkedett. Az odaítélés szempontjai között nagy súllyal számított a kiegyensúlyozott gazdálkodás, a teljes közműhálózati kiépítettség, az alacsony munkanélküliségi ráta, a teljes alapellátó intézményrendszer, a működő kulturális és sportélet, a fejlett civil társadalom és a településfejlesztési, vagy nem utolsósorban a városi megjelenés igénye is.

A város jövőjének meghatározása érdekében az önkormányzat kialakította a város Település-fejlesztési Konceptióját.

1) Demográfiai adatok

A Városháza adatai alapján az alábbi táblázat mutatja a **lakónépesség** számát. Ebbe nem csak a lakcímmel rendelkezőket, hanem az érvényes Biatorbágyi tartózkodási hellyel rendelkező személyeket is bele számoltuk.

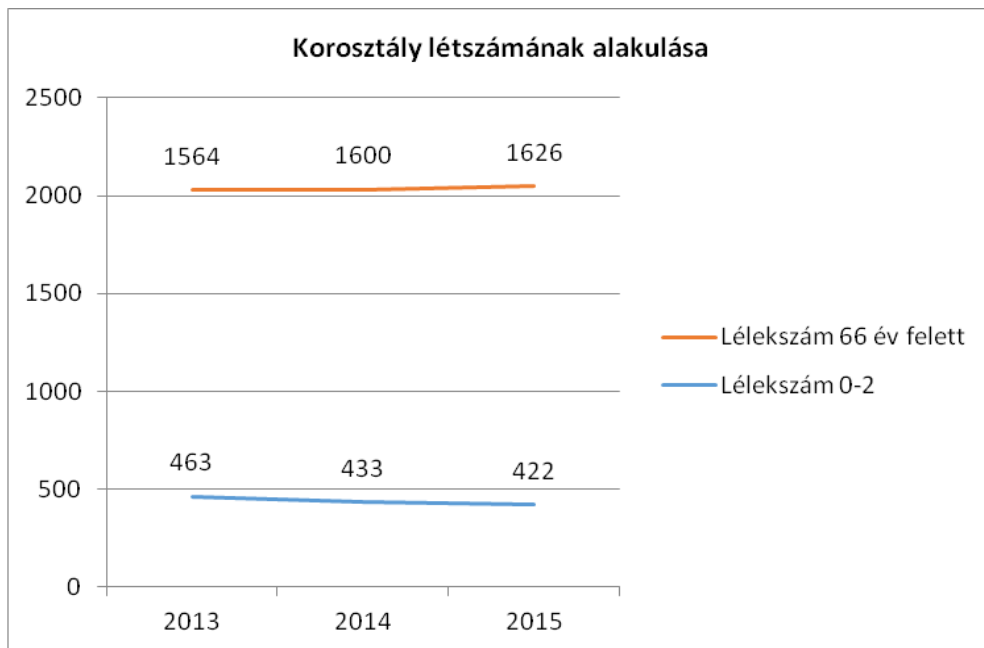
Lakónépesség	2013		2014		2015	
	nő	ffi	nő	ffi	nő	ffi
	6486	6312	6555	6377	6604	6426
összesen (fő)	12798		12932		13030	

Az adatok azt mutatják, hogy a lakónépesség száma emelkedik, de ez az emelkedés lassuló tendenciájú. A 2007-2008-as évek közti 106%-os népesség növekedés-változás a 2014-15-ös évre 100,76%-ra csökkent.

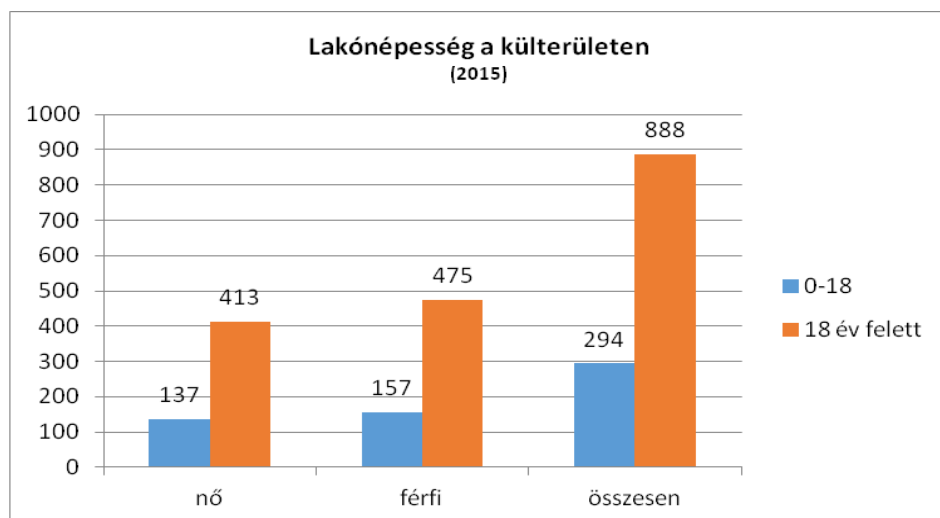
Munkánk során találkozunk olyanokkal is, akik bár életvitel szerűen a városban laknak, de lakcímük, tartózkodási helyük nem itt van. Ezt a tapasztalatot az oktatási intézmények is alátámasztják. Az albérletben élők közül sem mindenki tud bejelentkezni, mivel a tulajdonos ehhez nem járul hozzá. Az így a településen élők számát nem tudjuk megbecsülni. A Családsegítő ügyfelei közt vannak település szinten bejelentett személyek, akik ezért hivatalosan hajléktalanok. Általunk ismert számuk 3 fő.

A demográfiai adatokból kiemeljük a 0-2 évesek és a 66 év felettek számának összehasonlítását. Megfigyelhető az, hogy a 0-2 év közöttiek száma az utóbbi 3 évben csökkent, míg a 66 év feletti lakosok száma nőtt. Az **öregedési** index a vizsgált 3 évben emelkedett: 2013-ban 57,9%, 2014-ben 59,1%, 2015-ben 60%. A jelenség alapján elmondható, hogy egyre kevesebb gyermek születik, és egyre több lakos tartozik a 66 évesnél idősebb korosztályba. Ebből - a koncepció szempontjából - az is következik, hogy az idős emberek ellátását célzó szociális rendszert meg kell erősíteni.

A város **külterülete** nagy, amely alkalmat ad arra, hogy életvitel szerűen éljenek ott emberek, gyermekes családok. A Városháza, az oktatás és az egészségügy adatait ebből a szempontból vizsgálva elmondható, hogy a belterületen élő lakónépesség számának emelkedését jóval meghaladó mértékben emelkedik a külterületi részeken élők száma. Az alábbi táblázatokban szerepeltetjük azt is, hogy hány gyermek jár a külterületről nap mint nap az oktatási intézményekbe.

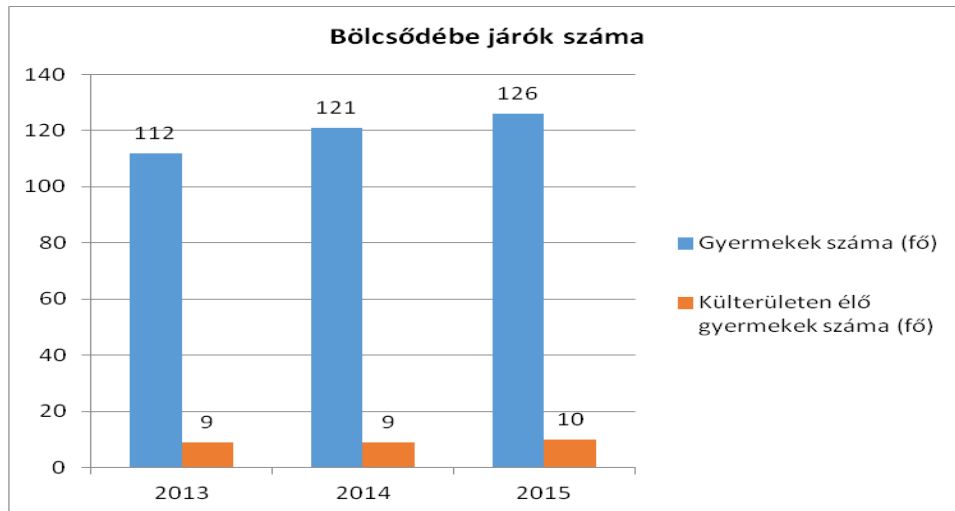
Összes külterületi állandó vagy tartózkodási hellyel rendelkező személyek száma (2015)	életkor	nő	férfi	összesen
	0-18	137	157	294
	18 év felett	413	475	888
	összesen	550	632	1182

forrás: Biatorbágy Városháza

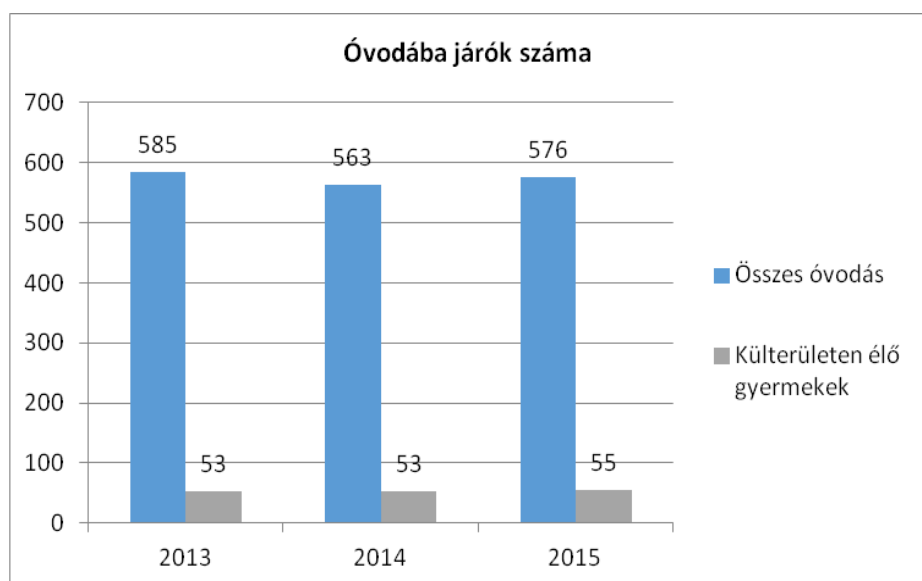
A Gólyafészek Bölcsőde létszám adatai:

Év	2013	2014	2015
Gyermekek száma (fő)	112	121	126
Külterületen élő gyermekek száma (fő)	9	9	10

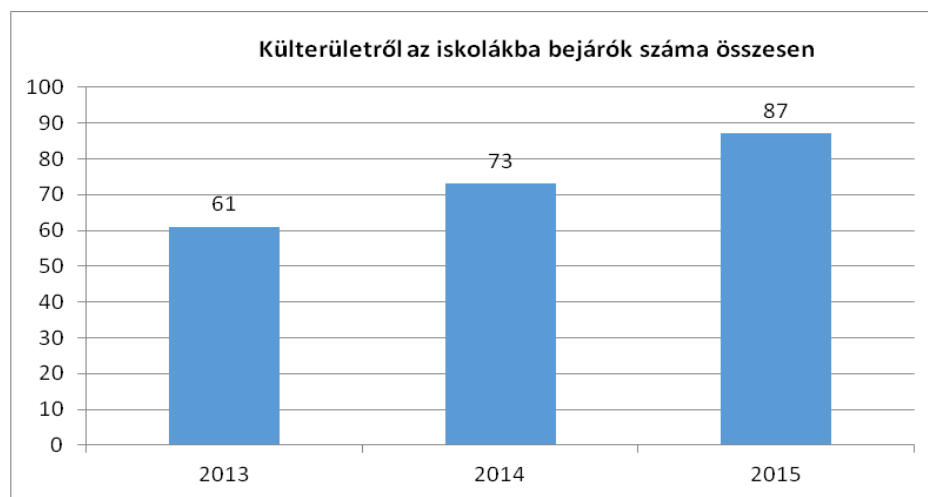
A Benedek Elek Óvoda létszám adatai:

Év	2013	2014	2015
Összes óvodás	585	563	576
Új belépő (kiscsoport)	99	82	99
Külterületen élő gyermekek	53	53	55

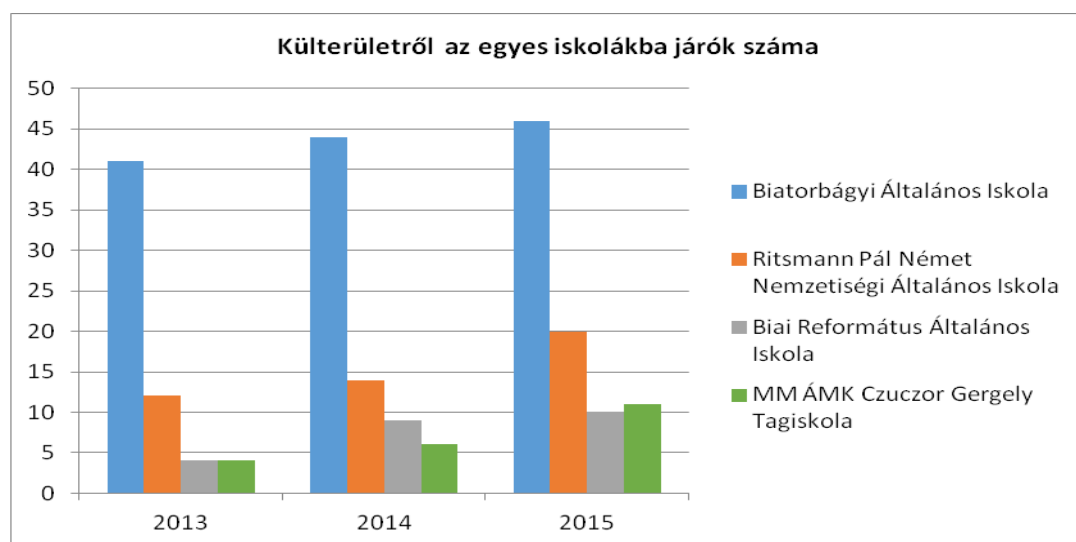

Az általános iskolák létszám adatai a külterületről bejáró gyermekekre vonatkozóan:

Külterületről az iskolákba bejárók száma	2013	2014	2015
Biatorbágyi Általános Iskola	41	44	46
MM ÁMK Czuczor Gergely Tagiskola	4	6	11
Ritsmann Pál Német Nemzetiségi Általános Iskola	12	14	20
Biai Református Általános Iskola	4	9	10
összesen	61	73	87

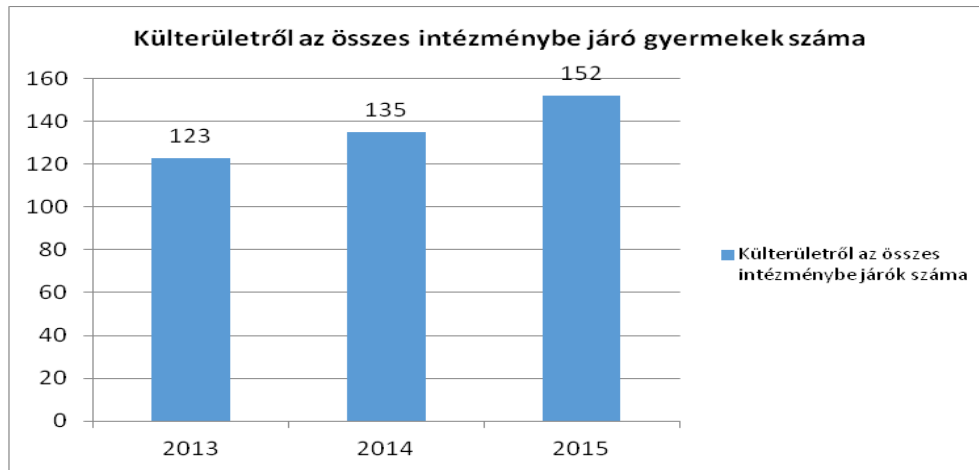
Az alábbi grafikon iskolánként is mutatja a külterületről járó gyermekek számát. Az emelkedő tendencia egyértelmű.

Az oktatási intézményekbe a külterületről járó gyermekek létszáma összesen:

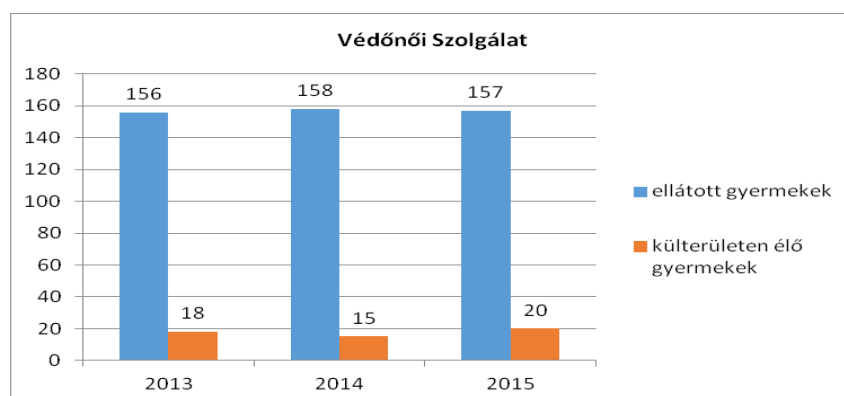
Külterületről az összes intézménybe járó gyermekek száma (fő)	2013	2014	2015
	123	135	152

Ebben nem szerepel a középiskolás korú és a külterületen lakó, de nem a település intézményeibe járó gyermekek száma.

A három év összehasonlításában a változás 109,7%-ról 112,6%-ra nőtt. Ezt a változást összehasonlítva a lakónépesség változásának tendenciájával elmondható, hogy sokkal intenzívebben költöznek a külterületre, mint a belterületre. Amíg ez utóbbi tendencia csökkenő, addig az előbbi intenzíven növekedő. Ebben a koncepcióban szociális szemszögből tehetünk javaslatot a külterületen élő emberekre vonatkozóan. Javasoljuk később a téma részletes elemzését, okainak feltárását, összhangban a Településfejlesztési Koncepcióban foglaltakkal.

A védőnők adatai alapján a külterületen lakók létszám-változása:

A csecsemővel költöző, vagy itt szülő családok száma állandónak mondható. Velük intenzív kapcsolattartás szükséges, ami a területre történő kilátogatással együtt jár.

Hajléktalanok száma:

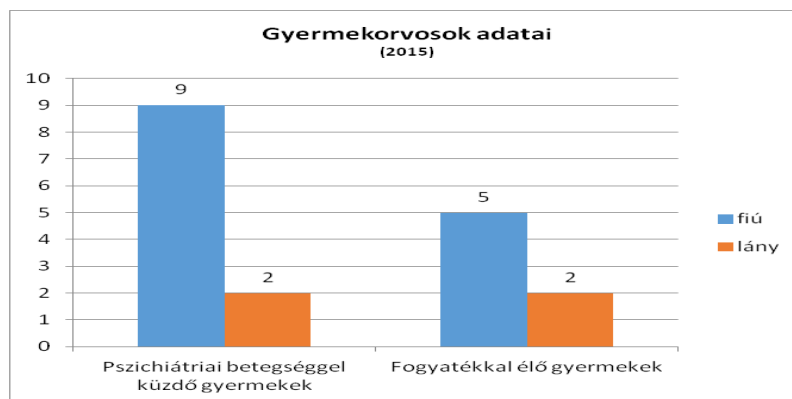
Megfigyelésünk, hogy kevés a jogszabály szerint hajléktalannak mondott személy a településen. Megjelennek viszont a munkáért szállást és teljes ellátást igénybe vevők, az egyedül élő idősekhez főleg a téli hónapokra beköltöző, a magányt enyhítő társaságot adó, albérletet

nem fizető emberek, valamint a kora tavasztól késő őszig a területen olcsó munkaerőként jelentkező külföldi állampolgárok családjaikkal. A település kiterjedt hétvégi házaspáros külterületi övezetét is lakják vidékről a Főváros környékén magukat meghúzó, munkanélküli emberek. Családok hajléktalanná válását leginkább a kapcsolati konfliktus nyomán tapasztaljuk, de ennek kezelésére átmeneti otthon elérhetősége szolgál.

2) Egészségügyi ellátásra szorulóknak adatai

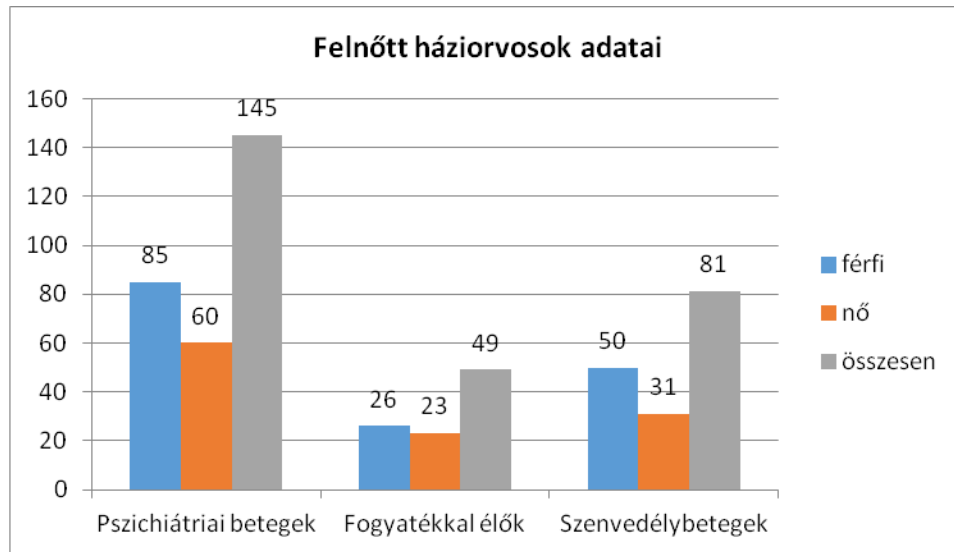
Az adatokat a településen működő házi- és szakorvosoktól, illetve az ellátást megállapító szervtől kaptuk. Nem minden esetben küldtek évre lebontott adatot, így a létszám változását és a tendenciát nem minden csoport esetében tudjuk kimutatni.

Gyermek háziorvosok adatai:

Felnőtt háziorvosok adatai:

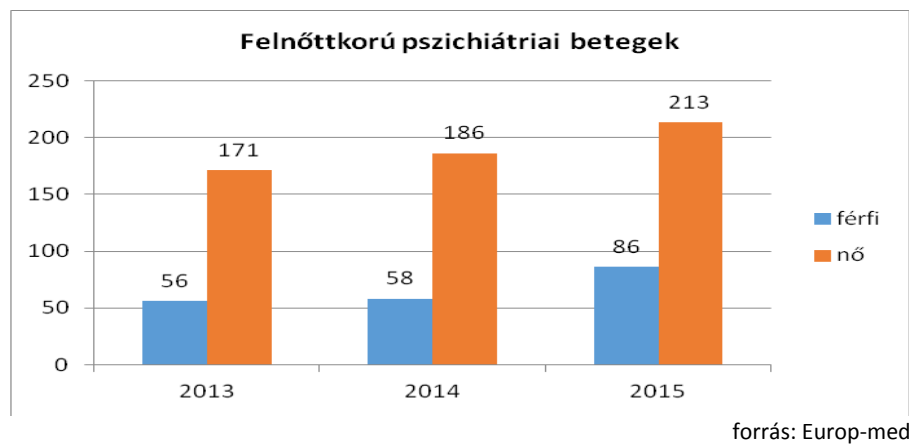
2013/2014/2015			
	férfi	nő	összesen
Pszichiátriai betegek	85	60	145
Fogyatékkal élők	26	23	49
Szenvedélybetegek	50	31	81

Azt látjuk, hogy a házi orvosoknál megjelenő pszichiátriai, szenvedélybeteg és fogyatékkal élő betegek közül mind a gyermekeknél, mind a felnőtteknél a férfiak száma magasabb, mint a nőké. A számukra meglévő szakorvosi ellátásokat viszont a nők veszik magasabb számban igénybe (lásd lenti grafikon).

A helyi pszichiáter adatai alapján megjelenítettük a szakorvos látókörébe került betegeket. Ezt a házi orvosok adataival összehasonlítva elmondható:

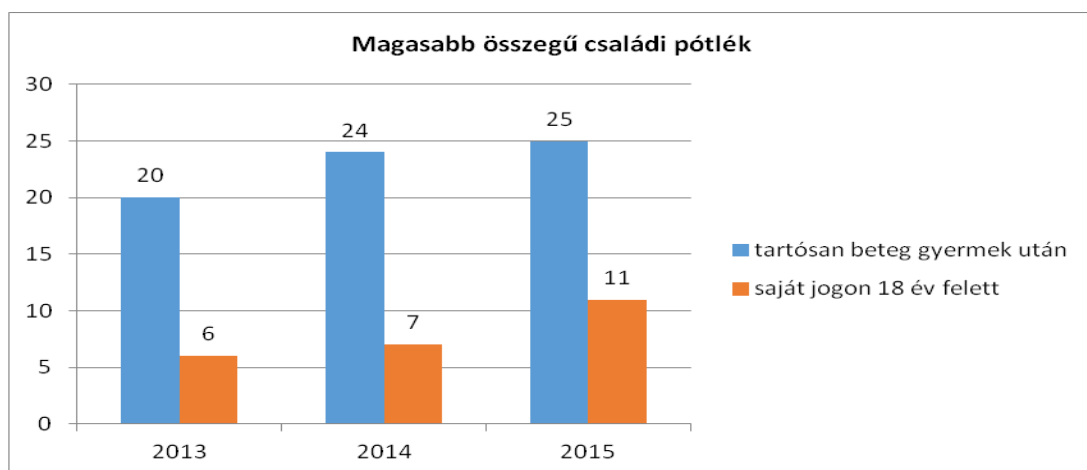
- több pszichiátriai beteg tart kapcsolatot a szakorvossal, mint a házi orvosával,
- a női betegek inkább fordulnak szakorvoshoz, míg a férfiak megelégszenek a házi orvosukkal.
- a pszichiátriai betegek száma emelkedett az utóbbi 3 évben, növekvő tendenciával.

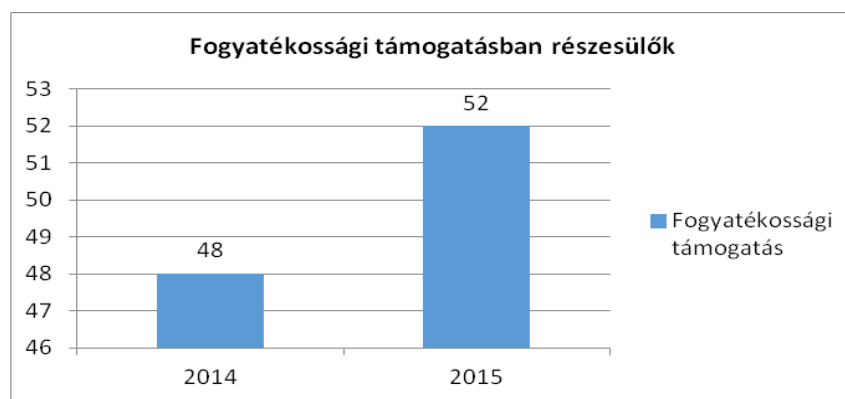
Ezen létszámon túl a településen kívül (Szent Rókus Kórház Pszichiátriai Gondozója) 22 fő tart kapcsolatot szakorvossal. A betegcsoporton belül leginkább a depresszió, skizofrénia, mentális- és viselkedészavar jelenik meg. Elmondható, hogy a település lakosságának 2,3%-a küzd pszichiátriai betegséggel (mentális és viselkedészavar, idegrendszer betegségei, BNO:F,G) Ez országos összehasonlításban (a lakosság 2%-a) a lakossághoz viszonyítva némileg magasabb arány.

A területileg illetékes kórház (Nyíró Gyula) addiktológiai osztályán az elmúlt három évben 12 főt láttak el ambuláns vagy fekvőbetegként. Közülük néhányan többször is részesültek kórházi ellátásban. A diagnózis a legtöbb esetben alkoholfüggőség volt. A kezelt betegek száma nagyon elmarad a 81 házi orvos által ismert szenvedélybeteg számától. Nagy részük tehát nem kezelési betegségét szakorvossal.

A betegség miatti pénzbeli ellátásokat igénybe vevőkről az alábbi grafikonok adnak információt. Ez alapján elmondható, hogy a fogyatékossgal élő gyermekek mindegyike kap magasabb összegű családi pótlékot.

forrás: Kormányhivatal

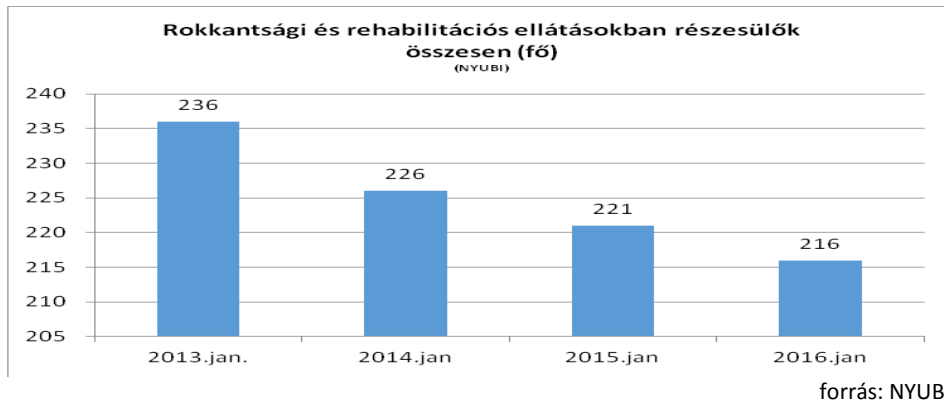

forrás: Kormányhivatal

A fogyatékossgai támogatást felnőtt korú személyek veszik igénybe. Ugyanígy a lentebb látható táblán szereplő rokkantsági ellátásokat is. Ez utóbbi volumene lassú csökkenést mutat. Ha hozzáadjuk a saját jogon igénybe vett emelt családi pótlékot kapók számát, még akkor is elmondható, hogy a beteg, fogyatékos felnőttek egy része nem részesül a fogyatékossgára tekintettel ellátásban. Érdeemes a szociális foglalkoztatásukban gondolkodni, amivel emelkedhet a bevételük, ezen keresztül az életszínvonaluk ezeknek az embereknek.

A városban a Fészek Fogyatékosok Nappali Ellátója nyújt szolgáltatást a célcsoportnak. Létszámuk évről évre 42-45 fő közt van. A szociális foglalkoztatást a 2015. évben megszüntették. Több Biatorbágyi személy a szomszédos Pátyra jár át az oda átköltözött foglalkoztatóba.

A rokkantsági és rehabilitációs ellátások száma folyamatosan csökken. Az látszik, hogy a munkavégző képességükben hátránnyal küzdők egyre inkább munkajövedelemből tudják bevételeiket megszerezni, mint a központi ellátásokból.

A korai fejlesztést a településen a Dr Vass Miklós Alapítvány az Önkormányzattal szerződésben, és az Alapítvány által fenntartott Korai Fejlesztő Központ – állami normatíva igénybevételeivel – végzi. Adataik alapján az ellátottak száma az alábbi táblázat szerint alakult:

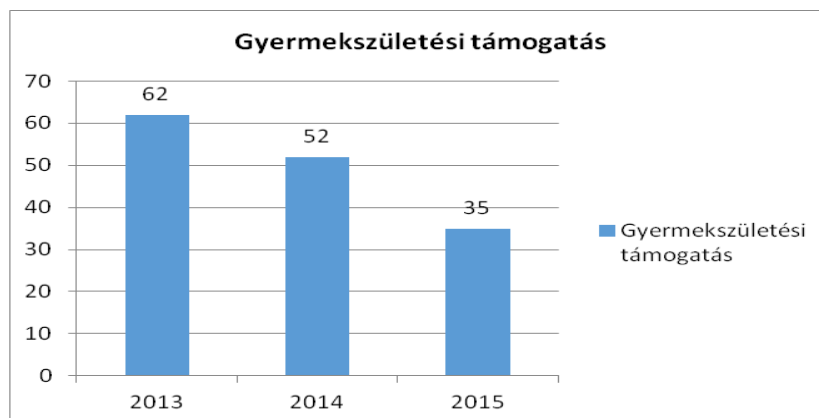
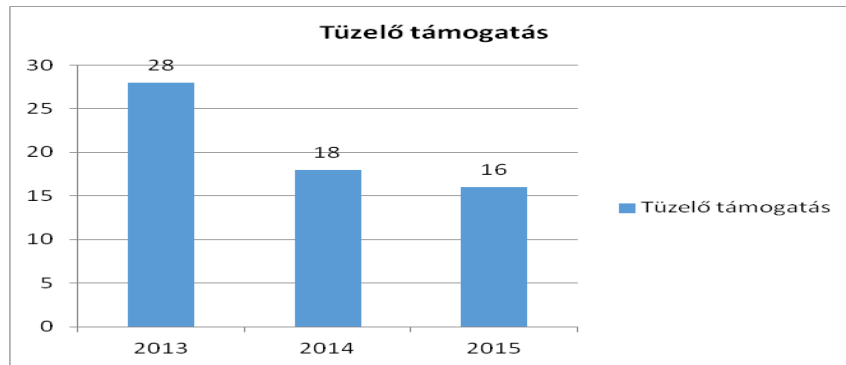
Év	2013	2014	2015
Dr Vass Miklós Alapítvány (korai fejlesztés)	53	33	29

Kívánatos az, hogy az érintett gyermekek 2,5 éves koruk előtt, minél korábban eljussanak a szolgáltatásba. Ehhez a védőnőknek, gyermekorvosoknak, bölcsődének és az Alapítványnak szorosan együtt kell működniük.

A városban élő beteg emberek kórházi ellátása idején a kórházi szociális szakember a legtöbb esetben – főleg, ha nagyon elhanyagolt állapotú, vagy egyedülálló a személy - felveszi a kapcsolatot a Családsegítő Szolgálattal és közösen keressük a gyógyulási időre a személy biztonságának megteremtését szolgáltatások mellérendelésével.

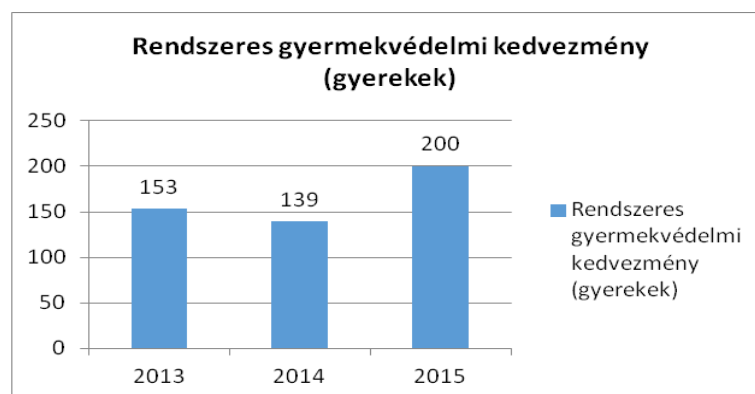
3) Önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások

Az Önkormányzat pénzbeli és természetbeni támogatást nyújt a szociálisan rászorultaknak és családjaiknak. Az ellátásokban a 2015. évben központi jogszabályban végrehajtott nagymértékű változás jelen esetben nem teszi lehetővé az adatok összehasonlító elemzését. De elmondható, hogy a jogszabályi lehetőségeken túl a helyi igényeknek megfelelően – kikérve a területen dolgozó más szakemberek véleményét is – önkéntesen is nyújt pénzbeli ellátást: gyermekszületési támogatást, hátralékezelési támogatást, tüzelő támogatást. Ezek változását az alábbi grafikonok mutatják.

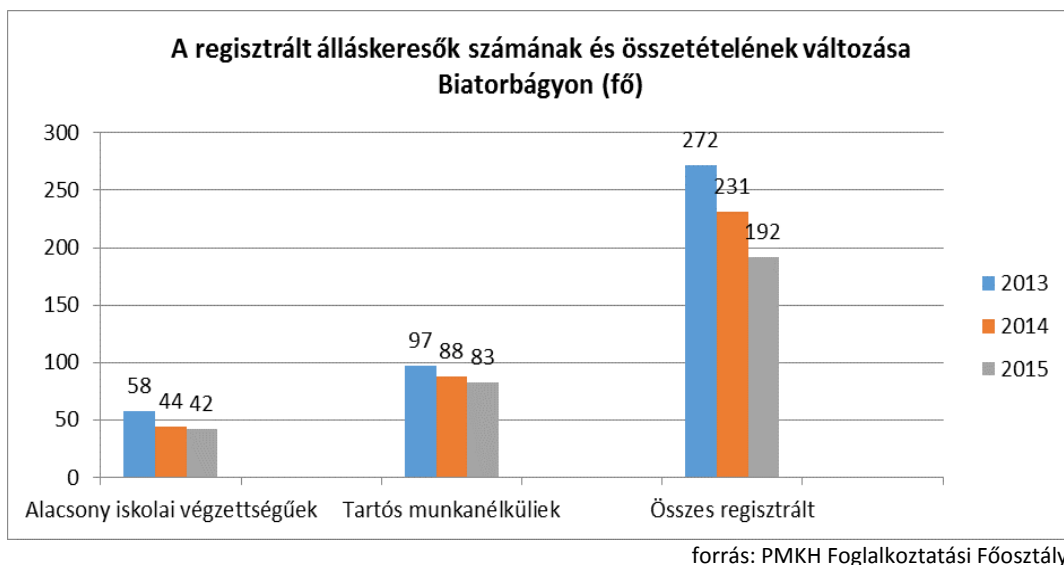
Az utóbbi ábra megerősíti azt az adatot, melyet a demográfiai részben láttunk: a 0-2 éves korúak száma évről évre csökken.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény a legrászorultabb szociális helyzetben élő gyermekeknek jár. A polgármesteri hivatal adatait az alábbiakban láthatjuk.

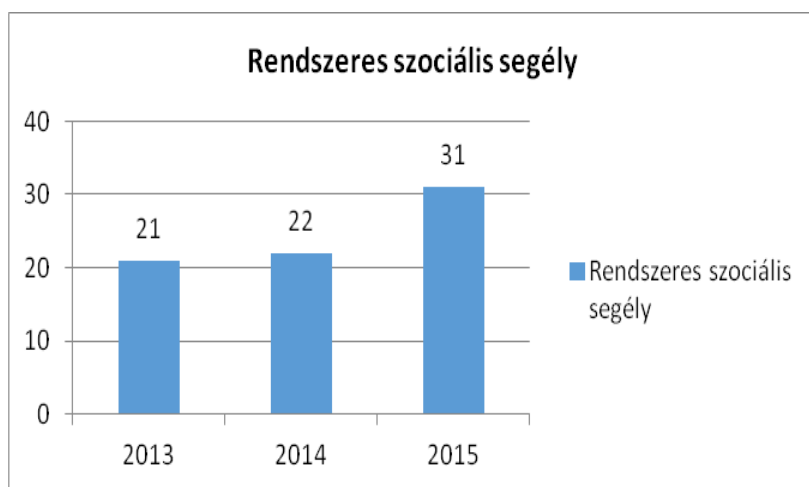
A növekedés 30%-os. Ez intenzívebb, mint a gyermekszám alakulása, ami arra mutat rá, hogy a gyermekek közül egyre többen lépnek a rászorultak közé, a gyermekszegénység növekszik. Ennek ellensúlyozására az intézményi étkezést – beleértve az oktatási szüneteket – meg kell erősíteni és a szünidei elfoglaltság szervezett lehetőségét úgy kell kialakítani, hogy minél több rászoruló gyermek igénybe tudja azt venni.

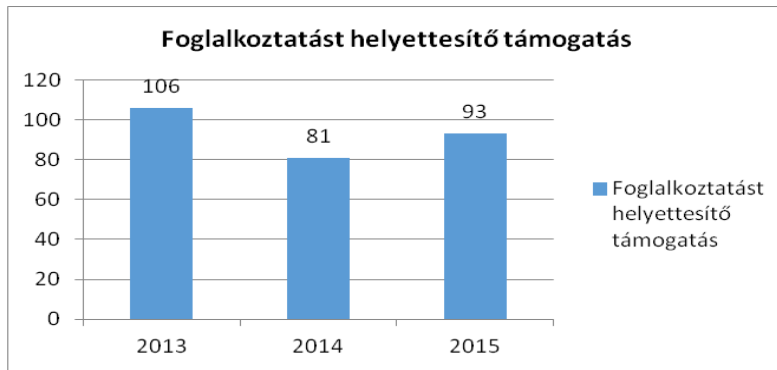
4) Álláskeresők adatai

Az alacsony iskolai végzettségű regisztrált álláskeresők száma lassan csökken. A munkaerő kereslet növekedésével ez összhangban van. A vizsgált három év alatt a tartós munkanélküliek száma lényegében stagnál, vagyis alig tudnak kimozdulni a munka világa felé. Az időszak alatt csupán 14%-kal csökkent a számuk, míg az alacsony végzettségűeké 27%, az egyéb regisztráltaké pedig 30%-kal. A csoportba tartozóknak megoldást jelenthet a köztes munkaerőpiacra jutásuk, személyes munkaerőpiaci tanácsadás mellérendelésével, pl. közfoglalkoztatás+tanácsadás.

A tartósan munka nélkül levők munkaerőpiacra történő visszajutásának nehézségét az Önkormányzat, majd az utóbbi évben a járás által nyújtott pénzügyi támogatásokban részesülők számának változása is alátámasztja. Látszik, hogy a rászoruló személyek száma a betegség miatt segélyt kapók esetében növekszik, illetve alig csökken az FHT esetében. A tartós munka nélkül levők száma ehhez hasonlóan alig mozdult lefelé.

A csoportba tartozó személyekhez tartozó gyermekek is rászorulók. A tartósan munka nélkül lévők családjait kiemelten és rendszerszemléletben érdemes kezelni.

C.) Meglévő szociális szolgáltatások, jellemzőik

A település intézményi ellátottsága és annak színvonalbeli működése folyamatos fejlődést mutat. A felelős vezetők érzékelik a lélekszám növekedését, a jelentkező igényt, amely olykor megelőzi az infrastruktúra és az ellátottság szintjét. Az agglomerációs fejlődési volumen jellemző a településre, a maga feladataival együtt. Azt is látni kell, hogy míg egyes ellátásokat helyben kívánatos nyújtani intézményi keretekben (pl. szociális alapellátások), addig másokat elég elérhetővé tenni, vagy helyi szakemberekkel, szolgáltatóval szerződni a feladat ellátására (pl. korai fejlesztés).

Az alábbi táblázatban foglaltuk össze a településen meglévő, **kötelezően ellátandó** és önként ellátott szolgáltatásokat:

Ellátott szolgáltatás	Szolgáltatás ellátója
Család- és gyermekjóléti szolgálat	Biatorbágy Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat
Házi segítségnyújtás	
Étkeztetés	
Ifjúságsegítés	
Fogyatékos személyek nappali ellátása	Premontrei Női Kanonokrend Fészek Fogyatékosok Nappali Ellátója
Játszóház	Premontrei Női Kanonokrend Kipikopik Játszóháza
Bölcsőde	Biatorbágyi Gólyafészek Bölcsőde
Családi napközi	Babuka és Csodaposta Családi Napközi
Családi napközi	Premontrei Női Kanonokrend Manó és Manócska Családi Napközi
Családi napközi	Micimackó Családi Napközi

Idősek otthona átmeneti és tartós bentlakásos ellátás	Boldog Gizella Alapítvány
Demens személyek nappali ellátása	
Idősek nappali ellátása	
Támogató szolgálat	
Étkeztetés	
Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	Esély Szociális Társulás Szociális és Gyermekjóléti Központ
Családok Átmeneti Otthona	SOS Krízis Alapítvány
=	kötelező

1) Kötelezően ellátandó feladatok

A szociális és a gyermekvédelmi törvények alapján Biatorbágy lakosságának megfelelően **ellátja a kötelező feladatait**. A Polgármesteri Hivatal helyi jogszabályok megalkotásával és végrehajtásával, az Igazgatási Osztályon keresztül végzi feladatát. A szociális és gyermekvédelmi ellátásokat saját intézményein keresztül, illetve szerződések útján biztosítja.

Étkeztetés: Közbeszerzésen az Önkormányzat által kiválasztott, szerződéses konyha főzi az ételt (normál és diétás), az ellátottak otthonába a Családsegítő Szolgálat kiszállítja.

A Gizella Otthon a nappali ellátást igénybe vevőknek és kiszállítással is nyújtja a szolgáltatást. Ellátási létszáma növekszik.

Házi segítségnyújtás: A Családsegítő szakemberek alkalmazásával nyújtja a szolgáltatást. Egy közülük a pszichiátriai betegekkel való foglalkozásra rendelkezik képesítéssel. Az idős emberek számára gyógyászati segédeszközök kölcsönzésére van lehetőség (támbot, fürdetőszék, betegágy, stb.)

Család- és gyermekjóléti szolgálat: A családsegítést és gyermekjóléti szolgáltatást az önkormányzat saját intézménye látja el. Az intézmény a helyi lakosoknak az alapellátáson túl jogi és pszichológiai tanácsadást is nyújt. A szociális és gyermekvédelmi változások következtében 2016-tól a járásközpontban speciális szolgáltatások elérhetők (mediáció, családterápia, pszichológiai tanácsadás, utcai szociális munka), bár tényleges igénybe vételükhöz a városból el kell utazni a járásszékhelyre, Budakeszire.

A szolgálat keretében adományraktárat is működtetünk, adománykezelést folytatunk. A családok a nevelési feladataikhoz segítséget kapnak csoportokon keresztül, de könyvet is kölcsönözhetnek ilyen témában.

Nappali ellátás: A település lakosság száma miatt két típusú nappali ellátást biztosít.

- Idősek nappali ellátása: A Boldog Gizella bentlakásos otthon keretében, ellátási szerződéssel. Itt a demens személyek nappali ellátására is van lehetőség.
- Fogytékos személyek nappali ellátása: Pályázat útján alakította ki a város ezt az ellátást, majd a működtetést a Premontrei Női Kanonokrendnek adta át. Az utóbbi évig az ellátottaknak lehetősége volt a foglalkoztatásra, de jelenleg akkreditációjuk nincs.

Bölcsőde: Az önkormányzat saját intézménye. Játszóházat is működtet azoknak, akik beszoktatják gyermeküket.

2) Önként vállalt és egyéb formában nyújtott ellátások, szolgáltatások

Az Önkormányzat figyelemmel kíséri a lakosság igényeit. Ebben segítségére van a Polgármesteri Hivatal Igazgatási Osztálya és a Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat. Szociális és gyermekvédelmi területen elkészítette a város szociális térképét, esélyegyenlőségi tervét, ifjúságpolitikai koncepcióját. Szándékában áll a szociális kerekasztal működésének megújítása. Az önkéntes munka elismerése érdekében Ohmüllner Márton szociális díjat alapított. A helyi szervezetek munkáját – közte a karitatív és egyházi szervezetekét - az éves költségvetésében támogatja. A város rászorultjainak évente Karácsony közeledtével gyűjtést szervez (pl. Angyalfia vásáron, cipősdoboz adomány).

Pénzbeli, természetbeni juttatások: Erről a B) 3) pontban írtunk.

Szolgáltatások:

Nem kötelező a jogszabály alapján az önkormányzatnak működtetni ezeket az ellátásokat, de a város lakosságának szükséglete alapján önmaga, vagy ellátási szerződésben – amelynek mentén az önkormányzat fizet a szolgáltatónak – biztosított a rászorultak ellátása. Ez kiterjed szociális és gyermekvédelmi területre egyaránt.

Az így megvalósult szolgáltatásokat az alábbiakban részletezzük:

- Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás (Esély Szociális Társulás). Ellátottak száma évek óta 40 körüli.
- Támogató szolgálat (Boldog Gizella Alapítvány). Az ellátottak száma az utóbbi 3 évben 29-ről 15-re esett vissza.
- Átmeneti ellátások:
 - Idősek átmeneti ellátása (Boldog Gizella Alapítvány) 1 főre
 - Családok átmeneti otthona (SOS Krízis Alapítvány) 2 családra
- Játszóház: a Faluházzal együttműködésben a Községi Házban működik, jelenleg a Premontrei Női Kanonokrend fenntartásában. Döntés alapján 2017. jan. 1-től a Családsegítő Szolgálat veszi át. Éves átlag napi igénybevevők száma 12.
- Családi napközi: Pályázatban kialakított, majd a Premontrei Női Kanonokrendnek működtetésre átadott két családi napközi, illetve egyéb formában (pl. vállalkozás, gazdasági társaság) működtetett szolgáltatás létezik a városban. Velük nincs ellátási szerződése az önkormányzatnak.
- Korai fejlesztés: a Dr. Vass Miklós Alapítvány működteti, egyrészt normatíva bevonásával, másrészt támogatói úton.
- Ifjúságsegítés:
 - A Családsegítő ifjúsági közösségi tér és információs pontot működtet.
 - A Faluház a Peron szervezésében heti egy napon, illetve programokon keresztül várja a fiatalokat.

- Ifjúsági Bűnmegelőző Klubot a Közbiztonsági Alapítvány (a körzeti megbízott vezetésével) működteti, melyet az önkormányzat szerződés útján támogat.
- Ifjúsági koordinátort alkalmaz az önkormányzat a korosztály település szintű ügyének vitelére.
- Ápolást, gondozást nyújtó ellátások, tartós bentlakásos ellátás: Idősek, demens személyek számára a Boldog Gizella Otthonban van lehetőség a bentlakásra. Az önkormányzatnak erre a szolgáltatásra nincs szerződése.

A város területén működnek szervezetek, melyek közvetlenül is kapcsolódnak a szociális és gyermekvédelmi munkához:

- Biatorbágy és Környéke Mozgáskorlátozottak Egyesülete.
- Vöröskereszt Biatorbágyi Csoportja. Adományok közvetítésén túl – krízishelyzetben – hajléktalanná vált személyek elhelyezésében partnerek
- BULÁKE Buda-környéki Látássérültek Közhasznú Egyesülete. Ha a városban látássérült ellátására van szükség, segítenek a kapcsolat felvételében, a kommunikációban.
- Biatorbágyi Nagycsaládosok Csoportja.
- Egyházközségek, parókiák.

D.) Fejlesztések, javaslatok

Az adatok, a településen működő és szolgáltató szervezetek és a tapasztalatok alapján a jelen szolgáltatástervezési koncepcióban az alábbiak megvalósítását javasoljuk:

1. A szolgáltatók közt az **együtműködést** a Családsegítő Szolgálat által működtetett jelzőrendszer hivatott biztosítani. Ennek minőségét át kell tekinteni, és szükséges **javítani**. A szociális és gyermekvédelmi, a munkájukhoz kapcsolódó egészségügyi és oktatási intézmények, szolgáltatók alakítsák ki a belső jelzőrendszerüket. Legyen minden intézményben, szolgálatban legalább egy személy felelős a külső partnerekkel való rendszeres együttműködésért, és ennek formája legyen részletesen kidolgozott. A szektorok közti együttműködés kívánatos. Az együttműködésre vonatkozó központi szakmai protokoll megismerése és betartása.
2. A meglévő ellátásokról széleskörű **tájékoztatás** adása indokolt. El kell érni azt, hogy minden szolgáltató – különösen, amelyek közpénzt, állami normatívát felhasználnak – a szolgáltatási díjról és az igénybevétel feltételéről, módjáról széleskörű tájékoztatást adjon. Javasolt a nyomtatott és az elektronikus sajtót egyaránt használni. A rendszeres híradás fontossággal bír. Az önkormányzati sajtó, közösségi televízió legyen segítségükre.
3. A **külterület** helyzetéről javasolt részletes vizsgálatot, helyzetfeltárást folytatni, majd a fejlesztés irányairól, a jövőről a helyi fejlesztési terv mentén részletes koncepciót kidolgozni. Az már most látható az adatokból, hogy a már ott élőknek valamilyen szolgáltatást (pl. tanyagondnoki szolgálatot, célzott időben buszjáratot) nyújtani kell,

de úgy, hogy azzal ne vonzzuk a betelepülőket. A hajléktalanság kérdéséről is ebben az anyagban kell tárgyalni.

4. A **gyermekszegénység** csökkentése érdekében az intézményi étkezést – beleértve az oktatási szüneteket – meg kell erősíteni és a szünidei elfoglaltság szervezett lehetőségét úgy kell kialakítani, hogy minél több rászoruló gyermek igénybe tudja azt venni. A nyári napközi megszervezése összekapcsolhatja a két célt (étkeztetés és olcsó szabadidő szervezés).
5. A szociális és gyermekjóléti szolgáltatásban **dolgozók** helyzete javításra szorul. A Családsegítő Szolgálat épülete kicsi, bővíteni szükséges. A meglévő tanácsadó szobák száma kevés. Csoportfoglalkozásra nincs mód az épületben. A pedagógiai szakszolgálat rendelkezésére álló helyiség elégtelen a számukra. A két intézmény bővítését együtt érdemes tervezni és megvalósítani. A szakemberek bérszínvonalát javítani kell, a fenntartó önkormányzat pótlék bevezetésének lehetőségéről döntsön a 2017-es költségvetési évtől.
6. A tartós munkanélküliek **foglalkoztatásának** javítását el kell érni. Ennek érdekében együtt kell működni a Budakeszi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával. Egyik megoldás lehet a köztes munkaerőpiac, vagy/és részmunkaidős foglalkoztatás kialakítása a város intézményeiben, a településen működő vállalkozásoknál. Számukra – a foglalkoztatást megelőzően és az alatt tartósan – munkaerő-piaci tanácsadás nyújtása.
7. A **pszichiátriai- és szenvedély betegek** megsegítése érdekében közösségi ellátás bevezetése lehetőségének megvizsgálása, a szolgáltatás bevezetése a területileg illetékes ellátást nyújtó bevonásával (Ébredések Alapítvány).
8. A **fogyatékos gyermekek képzése**, az oktatási intézménybe történő szállítása bővítést kíván. Az SNI-s gyermekeken kívül az autista, a látás-, vagy hallássérült gyermek oktatási intézménybe szállítását is meg kell oldani.
9. Az **idős korosztály** létszámának növekedése várható. Meg kell erősíteni a célcsoport otthonában történő ellátását a házi segítségnyújtás kereteiben. Ennek a szolgáltatásnak a hírért el kell vinni minden érintetthez közvetlenül, illetve a háziorvosokon, egyházakon, idősök szervezetén keresztül. Az idősök ellátásába be kell vonni a felnővekvő korosztályt, az önkéntes munkát ki kell alakítani. A közösségi szolgálat keretein belül intézményeken keresztül be kell vonni a település fiatalságát ebbe a tevékenységbe (pl. felolvasás, beszélgetés, számítógépes ismeret elsajátítása, kerti-, háztartási munkák végzése, bevásárlás, stb.). Az egyházakkal való együtt gondolkodás szükséges ezen a területen is.
10. A még **tevékeny, nagyszülő** korú, nyugdíjas korosztály körében javasoljuk megszervezni a rászorulókat látogatását. A felkészített, személyükben alkalmas emberek a családoknak is a segítségükre lehetnek a gyermek felügyeletében (pl. nagymama mozgalom elindítása).

11. A teljes felügyeletre, ellátásra szoruló idősekről való gondoskodást – bár nem kötelező önkormányzati feladat – javasoljuk megvizsgálni: egyik lehetőségként: szolgáltatási szerződés kötése a tartós bentlakásos ellátásra (korábban volt ilyen); másik lehetőségként: a Családsegítő Szolgálat által kidolgozott „ellátás ingatlanért” gondolatkörben összekapcsolva az idősek biztonságát a fiatalok lakhatási szükségletével.
12. A járási család- és gyermekjóléti központ **speciális szolgáltatásainak** elérhetővé tétele vagy helybe hozással, vagy az utazás megkönnyítésével (pl. útiköltség fizetése, közvetlen járat a két település közt). A krízisbe került családok, házasságok számára helyben párterápia, családterápia biztosítása (akár részben önköltséges formában).
13. A koncepció megvalósításárára 2017. február végéig két éves ütemezésű **cselekvési terv** kialakítása felelősökkel, anyagi forrás megjelölésével.
14. A jogszabálynak megfelelő rendszerességgel (jelenleg két év) a koncepció **felülvizsgálata**, aktualizálása.

2016. november 15.

Tóth Attila
intézmény vezető

A koncepció elkészítésében részt vettek:

Ditelján Szonja
Fekete Csabáné
Kreis Miklós
Takács Marietta
Véghné Karsai Anita

A koncepció létrejöttében köszönjük minden partnerünk közreműködését, adatszolgáltatását!